

ko sem svečo na tla postavil? — (Znotraj v sobo.) Kaj je vzrok temu? — Naredite doma to poskušnjo s svečo! —

Pri velikih požarih nastane navadno tudi sapa ali veter, ako je bilo tudi poprej sicer mirno; kako se naredi to gibanje zraka? — Glejte, kar se naredi v navedenih zgledih v majhini meri, to se godi v naravi v veliki meri. Pod ravnikom ali ekvatorjem sègreje se zrak prav hudo, vzdigne se tedaj kviško, ter teče in hiti proti tečajnikoma v merzle kraje, od koder zdolaj pod toplo plastjo, merzel zrak proti ravniku piha in vleče. — Kako nastane tedaj sapa ali veter? — Zrak ni povsod jednako sègret, ker tudi zemeljna poveršina ni enakomerno sègreta. Ako veter lahko vleče, pravimo „sapa“, veter pihlja. Ako pa sapa močneje vleče, pravimo „veter“ piše. Kako pa imenujemo prav močno gibanje zraka? — (Vihar.) Kako pa rečemo takrat, kadar hočemo najvišjo stopinjo naznanovati? — (Silni vihar, nevihta ali orkan.) Sapa ali veter preteče v 1 minuti kake 3 m., vihar pa 17—23 m. — Kaj zovemo vertinec? — Kdaj nastane vertinec? — (Kadar se dva vetra zadeneta, ter se verteti začneta. (Dalje prih.)

Slovstvena naznanila.

V J. Blasnikovi tiskarni pride v kratkem na svitlo: „Zbirka slovenskih mašnih pesni v čast sv. Cirilu in Metodu“, sestavil in zložil P. Angelik Hribar. Obsegala bode 49 raznih napevov večinoma za vse dele sv. maše, nekaj pa za vloge po povzdigovanji. Delo bode ne samo po zunanosti jako lično, temuč tudi po vsebini gotovo občno priznanje dobilo, ker so napevi melodični in lepo ter pravilno harmonizovani, da jih bode vsak napredni cerkveni pevovodija z veseljem sprejel in tudi marljivo gojil. Mi le želimo, da bi gospod skladatelj našel toliko naročnikov, kakor se jih je dosedaj oglaševalo na njegove popred na svitlo dana dela, česar se tem gotovejše nadejamo, ker bode stalo 6 tiskanih pol (48 strani v 4 obliki) samo 1 gl. 50 novc.

Prirodopis živalstva s podobami. (Za spodnje razrede srednjih šol izdelal dr. Alojzij Pokorny, poslovenil Fran Erjavec, profesor na c. k. višji realki v Gorici.) Tretje, po 15. nemškem povsem predelano izdanje s 522 podobami. Založila in na svetlo dala Matica Slovenska v Ljubljani 1881. Natisnil Henrik Mercy v Pragi. — Ta knjiga je uže pred nekaj časom (m. maja) prišla v več sto iztisih Slovenski Matici, da jo bode moč rabiti po slovenskem oddelki v srednjih šolah. Visoko ministerstvo za bogočastje in nauk je z razpisom 11. junija t. l. št. 8544 uže na znanje dalo, da je 3. izdava »Pokorny-Erjavčevega Živalstva« za rabo v spodnjih razredih srednjih šol, v katerih se o živalstvu poučuje slovenski, splošno dopuščena.

Različnosti.

Šolstvo na Ogerskem. Leta 1879. je bilo na Ogerskem in Erdeljskem 2,114,864 otrok, ki bi morali hoditi v šolo. Hodilo jih je pa v resnici 1,644,803